

ריים או סוריה — איזה הגיון יכול היה להיות למחרלים אלה?
על כך יש תשובה פשוטה: הטי"ב ע האנושי.

האדם נשלט על ידי מוחו. כאשר קיימת כמוחו תבנית מחשבתית מסוימת, הוא מסיר גל לראות רק מה שמתאים לתבנית. אין הוא רואה מה שאינו מתאים לתבנית. אין גבול ליכולתו של אדם להתעלם ממה שאינו נוח לו, לסרס את תמונת המציאות כדי להתאימה למה שרצוי לו.

התפיסה האנושית היא מיטת סדום. היא משנה את העובדות עד שיתאימו למיטה — תקצינ באן, תמתח שם, עד שהכל מתאים בדיוק. זהו מה שקרה לפני יום הכיפורים.

מנתחים את פרשות העבר — ההיסטוריונים למיניהם — פועלים תמיד על סמך הירוע להם.

מכיוון שהייתי עדראייה, הן כחבריהכ"נ, הן כעורדיעיתון, אנסה להסביר מה שכמעט ולא ניתן להסבר.

נחנו נמצאים בראשית 1973, כמעט שש שנים אחרי מילחמת ששת-הימים. במלחמה ההיא נחלנו ניצחון קל וכבשנו שטחים עצומים. כל זה קרה אחרי שהיה נרמה לרבים כי עצם חיי המדינה ויושביה נתונים כסכנה, ושצפויה שואה 2.

התוצאה של המלחמה, על שיריה המי-מוסחרים ואלבומי-הניצחון שלה, היתה זיל"זול תהומי באוייב. זה"ל הצטייר ככוח שניצח חנונו מוכבט מראש בכל מלחמה, הצבאות הערביים הצטיירו ככריחות עלובות.

בין ים הספרים והאלבומים שפיארו את הסופרמן הישראלי ואת זה"ל הכלתי-ימנוצח, הטוב שבצבאות העולם, הופיעו גם ספרים רבים על קהילת-המוריעין הישראלית. כולם תיארו את איש-המוסר כגאון כללי-כול, ואת

העביר לצה"ל ידיעות מדויקות על הנשק החדש שזרם לצבאות-ערב — וכעיקר הנשק האישי נגד טנקים — העולו לבטל את העל-יונות של כוחות השיריון של צה"ל בשדה הקרב העתידי. צה"ל התעלם מאזהרות אלה כליל. הוא התייחס אליהן כבוז. ואכן, כיום הכיפורים 1973 היה זה"ל מוכן למלחמה של 1940, כאשר הטנקים של צה"ל היטלו ערכו "בליצריג" (מלחמת-בזק) בצרפת.

והי העובדה הראשונה שיש לזכרה, כאשר רנים במאורעות הימים ההם: שום אדם רציני כצה"ל לא האמין שצבאות מצריים וסוריה מסוגלים להשיג הישג כלשהו, ולא כל שכן ניצחון של ממש, אם אכן יתקפו. **ומכאן ההנחה: הם לא יתקופו, מפני שאינם מסוגלים להתקוף. ואם יתקופו בכל זאת — אז מה? אהלאן וסלהאן, שיתקפו!**

מלחמה היא המשך המדיניות כאמ"צעים אחרים, כיריב קארל פון קלאר זביץ. משום-כך התפיסה הצבאית משועברת תמיד לתפיסה המדינית. **מה היתה התפיסה המדינית, בימים ההם של 1973?**

בראשית 1973 פגשתי בוועידה באיטליה בכמה מצרים חשובים. בשובי נאמתי בכנסת והזהרתי את הממשלה שהמצרים יפתחו במלחמה, במקום או במאוחר. השיחות שלי שיכנעו אותי כי שום מיסטר מצרי אינו יכול להמשיך ולשאת את המשך המצב הקיים של כיבוש שטחים מצריים בידי ישראל. מכיוון שכל הצעות-השלום (כגון תשובתו של הנשיא אנור אל-סאדאת לשליח האו"ם) נתקלו בקיבוצי-הברזל של גולדה, היה ברור לגמרי שהמצרים יפתחו בהתקפה צבאית. השאלה היתה רק מתי.

הזהרתי את הממשלה שגם אם המצרים יהיו משוכנעים שהם יפ"סידו במלחמה, ושישלמו בה מחיר כבד, הם יחליטו להתקוף, כדי לשי"בור את הקיפאון שנוצר.

(כגלל אותן הסיכות עצמן הזהרתי, שנה לפני האינתיפאדה, שהפלסטינים יפתחו בהתקוממות עממית. יש גבול לסבלנותו של כל עם.)

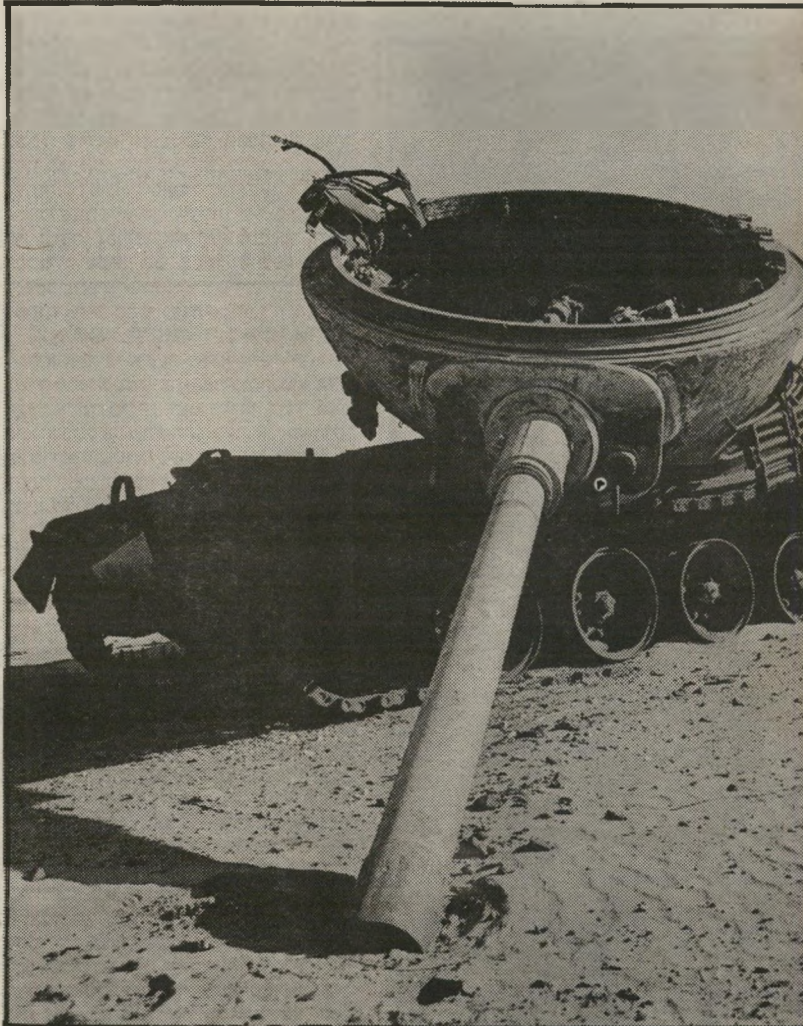
אוהרות אלה נפלו על אוזניים אטומות, מפני שממשלת-ישראל לא חלמה לפנות את סיני. להיפך, ישראל גלילי ומשה ריין שיכ"נעו את גולדה להקים התנחלות גדולה בפית"חת-דיפה, ובסופו של דבר גם להקים את העיר ימית, כדי ליצור "עובדות בשטח".

הימים היו ימי אופוריה לאומית. משה ריין, אליל ההמונים וסמל-מין עולמי, ניהל את הביטחון מתור-המיטות של גברת מפוקפקת. גולדה היתה עסוקה בקטטות עם ברונז קריי"סקי וב"להסתכל ישר בעיניים" של האפי"פיור. העיתונות כולה שיתפה פעולה עם המי"שטר בהפיכת המדינה לספינת-שוטים.

זה היה הרקע ל"קונספציה" שעל מיזבחה הוקרבו בחורי ישראל.

קונספציה לא היתה צבאית. היא היתה מדינית. הקצינים התאימו את עצ"מם לרצונות הבוסים הפוליטיים, כפי שהם עושים כמעט תמיד. (עיינו ערך אינתיפאדה.) סטאלין התעלם כיוני 1941 מן האזהרה שקיבל מן המרגל הגרמני ריכארד זורגה, שהודיע לו מראש על המועד המדויק של ההתקפה הנאצית על ברית-המועצות. הוא היה משוכנע כי ידיעות אלה הן המצאות מערכיות, שנועדו לסכסך בין ברית-המועצות וגרמניה הנאצית. טעות זו עלתה בחייהם של מיליונים.

כעבור חמישה חודשים התעלם רוזוולט מן האזהרות בדבר התקפה יפאנית קרובה על הצי האמריקאי. מן הסתם לא האמין שאנשים קטנים ערובים יעזו להתקיף את ארצות-הבי"רית הלבנה. המחדל של יום-הכיפורים דמה לשני ה-

טנק הרוס ביום הכיפורים קונספציה יכולה להרוג

אמ"כמנגנון מופלא שאינו טועה לעולם. מן הציבור הישראלי הועלם כליל הכישלון הנורא של אמ"כ, שלא ידע דבר וחצי דבר על כוונתו של גמאל עברדאל-נאצר לרכוז צבא גדול בסיני. נאצר השיג הפתעה טוטאלית. אך הניצחון המדהים חיפה על הכל.

אין יצור מוסכן יותר בעולם מא"שך גנרל שניצח במלחמה. מן הר"אוי להדיחו מיד, כפי שנהגו היוונים הקדמונים. ולא רק מפני שהוא מה"ודה סכנה לדמוקרטיה, אלא גם מפני שהוא מהווה סכנה לצבא. הביטחון העצמי המנופח שלו הופך לסכנה לאומית.

כך קרה אצלנו. צבי זמיר טוען שהמוסד

הם יודעים מהו סוף הסיפור. הם דומים לקורא שסיים את הרומאן הכלשי, לא לבלש הנמצא בעיצומה של חקירה. גם היסטוריון רציני (וכמה יש כאלה!) ית"קשה להתעלם מן הירוע לו, כדי לבחון את הדברים כפי שנראו לשחקנים עצמם בשעת מעשה.

אבל כדי להבין מה שהתרחש, צריכים קודם כל לבחון מה קרה במוחם של האנשים שעשו מה שע"שו (ושלא עשו מה שלא עשו): מה ידעו ומה לא ידעו באותה עת, במה האמינו ובמה לא רצו להאמין. בקר"צור: מה היתה תמונת העולם בעי"ניהם א ז.

מיקרים האלה גם יחד. גולדה וממשלתה — הגננת הלאומית וגוהילדים שלה — לא האמינו שהערבים מסוגלים לנהל מלחמה שלא תסתיים כנריחתם יחפים בחולות המדבר.

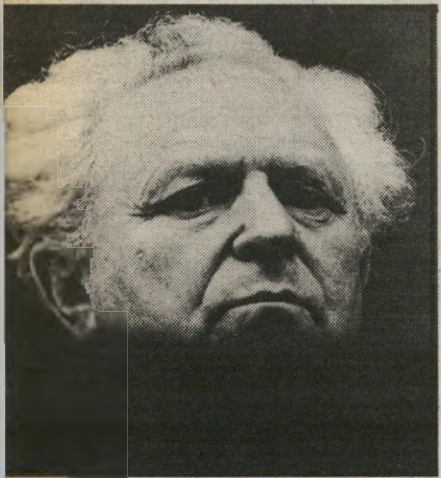
וחשוב יותר: הם האמינו כי כל האזהרות בדבר כוונת הערבים לת"קפה אינן אלא דיס-אינפורמציה, מע"רכת-כיוזב שנועדה להפעיל לחץ על ישראל כדי שתפנה את השטחים הכבושים.

זוהי הנקודה המכרעת, שמתעלמים ממנה כיום: קל היה להתעלם מידיעות ומאזהרות, שניכאו מלחמה קרובה, מפני שהן נתפסו כתרגילים של האוייב במלחמה פוליטית-פסיכולוגית.

כמאי 1973 ערכו הערבים הכנות למיל"כמה, שגרמו לגיוס בישראל. אחרי-כך התברר שזה היה תרגיל. כאשר ערכו הערבים שוב הכנות כאלה בראשית אוקטובר, זה נראה כמו תרגיל נוסף, שמטרתו האמיתית היא להתיש

דיין לא היה מודאג

גלילי הורה לשקר לממשלה

את עצבי ישראל ולהמריץ את ממשלת-יש"ראל להיכנס למשאומתן להחזרת סיני ור"מת-הגולן.

זאת היתה הקונספציה האמיתית — זו שהולידה את הקונספציה הצי"באית המפורסמת ("הערבים לא יפ"תחו במלחמה אלא אם כן...")

פי שגילדה חנוך ברטוב, הידיד והבויג"ראף של רדו, נערכו באפריל, חצי שנה לפני המלחמה, שורה של התייעצויות סר"דיות בין גולדה, ישראל גלילי, משה ריין,